



Brussel, 14.7.2023
COM(2023) 453 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

Controle op de toepassing van het EU-recht

Jaarverslag 2022

Voorwoord	3
De Europese Green Deal	4
Schone lucht en schoon water	4
Beheer van overstromingsrisico's	5
De biodiversiteit beschermen	5
Een circulaire economie bevorderen	6
Klimaatactie	7
Schone energie	7
Een eengemaakte markt voor energie	8
Schoon vervoer	9
Duurzame landbouw om de voedselvoorziening veilig te stellen	9
Duurzame visserij en maritieme ruimtelijke planning	10
Gezondheid en voedselveiligheid	11
Tabaksgerelateerde ziekten voorkomen	11
Veiliger vervoer	12
Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk	13
Technologie die werkt voor de mensen	13
Een eerlijke en concurrerende digitale economie	14
De data-economie bevorderen	14
Een open, democratische en duurzame digitale samenleving	14
Bescherming van consumenten en bedrijven	15
Toegankelijke producten, diensten en websites	15
De eengemaakte markt in staat stellen om de groei te bevorderen	16
Transparante informatie over en voor bedrijven	17
Digitale vervoerssystemen	17
Een economie die werkt voor de mensen	19
Arbeidsomstandigheden	19
Gezondheid en veiligheid op het werk	20
Arbeidsmobiliteit	20
Coördinatie van de sociale zekerheid	21
Betere informatie en bijstand voor burgers en bedrijven	21
Betere regelgeving voor beroepen en erkenning van kwalificaties	21
Faillissement van levensvatbare ondernemingen voorkomen	22

Financiële diensten.....	22
Retailbetalingen.....	23
Toezicht op de toepassing van de EU-regels voor financiële diensten door nationale autoriteiten.....	23
Witwassen en terrorismefinanciering.....	24
Mobiliteit en vervoer.....	24
Directe belastingen.....	25
Indirecte belastingen.....	26
Douane.....	27
Bevorderen van de Europese levenswijze en democratie.....	29
De rechtsstaat.....	29
Bescherming van personen die inbreuken op het EU-recht melden.....	30
Bestrijding van discriminatie, racisme en vreemdelingenhaat.....	30
Bevordering van het evenwicht tussen werk en privéleven.....	31
Bescherming van persoonsgegevens.....	31
Bescherming van het EU-burgerschap.....	32
Justitiële samenwerking en individuele rechten in strafzaken.....	32
Veiligheid.....	33
Migratie en asiel.....	34
Uitvoering van sancties tegen Rusland.....	34

Afwijzing van aansprakelijkheid: In dit verslag worden de acties van de Commissie voor de controle op en de handhaving van het EU-recht in 2022 uiteengezet. De stand van zaken met betrekking tot de genoemde inbreukprocedures kan sindsdien zijn gewijzigd.

Voorwoord

2022 was een van de donkerste jaren uit de recente geschiedenis van ons continent. Er brak weer oorlog uit in Europa, met onmiddellijke gevolgen voor ons allemaal. Velen vreesden niet alleen voor de gevolgen voor Oekraïne, maar ook voor een economische recessie, democratische onrust en verdeeldheid in de rest van Europa. In plaats daarvan boden we weerstand. De vrijheidsstrijd van Oekraïne blijft een inspiratiebron voor ons en een stimulans om door te gaan met de ongekende financiële, militaire en politieke steun vanuit de Europese Unie.



En terwijl wij standvastig zijn en blijven in onze steun aan Oekraïne, blijven wij ook werken aan de transformerende wijzigingen die we bij het begin van het mandaat van deze Commissie hebben aangekondigd, om een sterker, groener en gezonder Europa tot stand te brengen voor de volgende generatie.

Om deze wijzigingen door te voeren, hebben wij een hele reeks ambitieuze voorstellen en strategieën uitgewerkt. Maar onze ambities kunnen alleen worden gerealiseerd en zullen alleen echt ten goede komen aan alle Europeanen, ongeacht waar zij wonen, als de regels die wij voorstellen niet alleen in Brussel worden overeengekomen, maar ook in alle delen van de EU correct in de praktijk worden toegepast.

In dit verslag wordt uiteengezet welke acties wij in 2022 hebben ondernomen om ervoor te zorgen dat die regels in de praktijk functioneren. Wij hebben de EU-regels gehandhaafd op alle beleidsterreinen, met speciale aandacht voor de kwesties die het belangrijkste zijn voor het dagelijks leven van mensen en bedrijven. De meeste procedures die wij in 2022 hebben ingeleid, hielden dan ook verband met het milieu, met justitie en grondrechten en met de eengemaakte markt en werkgelegenheid.

Als zich problemen voordoen, werken wij in eerste instantie nauw samen met de lidstaten om die problemen zo snel mogelijk op te lossen. Meestal slagen we daarin. Zoals uit het verslag blijkt, aarzelen wij echter niet om indien nodig handhavingsmaatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat onze Unie een veilige ruimte van gedeelde voorspoed, een democratie van democratieën en een werkelijke gemeenschap van waarden blijft.

Hoogachtend,

Dr. Ursula von der Leyen

Voorzitter van de Europese Commissie

De Europese Green Deal

“We moeten onvermoeibaar blijven werken om ons aan te passen aan de klimaatverandering, en we moeten van de natuur onze belangrijkste bondgenoot maken.”

Commissievoorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2022



De klimaatverandering en de aantasting van het milieu vormen een existentiële bedreiging voor Europa en de wereld. Door de extreme hittegolven, bosbranden en ongekende droogten in 2022 ondervonden mensen over de hele wereld de steeds ernstigere gevolgen ervan. Het versnellen van de groene transitie van de EU is van essentieel belang om de klimaatcrisis aan te pakken en de economie en veiligheid van de EU te versterken. De [Europese Green Deal](#) wijst de weg om de [verontreiniging van lucht, water en bodem tot nul terug te dringen](#) en de economie van de EU om te vormen tot een moderne economie die efficiënt gebruikmaakt van hulpbronnen. In 2022 heeft de Commissie de EU-regels strikt gehandhaafd om deze doelstellingen te verwezenlijken.

Schone lucht en schoon water

Luchtverontreiniging is het grootste milieugezondheidsrisico in Europa. EU-regels inzake [luchtqualiteitsnormen](#) zijn van cruciaal belang om de negatieve effecten van luchtverontreiniging op de gezondheid van de mens te verminderen: in de afgelopen dertig jaar is het aantal gevallen van vroegtijdig overlijden als gevolg van luchtverontreiniging in de lidstaten met 60 % afgenomen. De Commissie blijft deze normen onverdroten handhaven om de menselijke gezondheid en de natuurlijke omgeving te beschermen.

De Commissie heeft aangedrongen op een passende behandeling van [afvalwater](#). Daarnaast heeft zij toegezien op de naleving van de [drinkwaterriichtlijn](#) om ervoor te zorgen dat voor menselijke consumptie bestemd water gezond en schoon is.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in haar inbreukprocedure tegen [Kroatië](#) wegens slechte luchtkwaliteit als gevolg van hoge concentraties zwevende deeltjes (PM₁₀) en fijne zwevende deeltjes (PM_{2.5}). Zij heeft [Polen](#) verzocht belemmeringen voor toegang tot rechtspraak met betrekking tot luchtkwaliteitsplannen op grond van de [kaderrichtlijn luchtkwaliteit](#) weg te nemen. De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedure tegen [Cyprus](#) wegens het niet volledig omzetten van de [richtlijn inzake middelgrote stookinstallaties](#). Deze richtlijn bevat emissiegrenswaarden voor middelgrote stookinstallaties met het oog op het verminderen van de luchtverontreiniging.

De Commissie heeft besloten [Spanje](#), [Malta](#) en [Polen](#) naar het Hof van Justitie van de Europese Unie te verwijzen vanwege de manier waarop zij afvalwater behandelen. Zij heeft tevens de volgende stap gezet in de procedure tegen [Hongarije](#) vanwege stoffen in het drinkwater die een potentieel gevaar voor de gezondheid kunnen vormen.

Beheer van overstromingsrisico's

De rampzalige overstromingen in Duitsland en België in juli 2021 hebben duidelijk gemaakt hoe belangrijk het beoordelen van overstromingsrisico's is in het licht van de klimaatverandering. Door overstromingen kunnen ook verontreinigende stoffen die in de grond zijn opgeslagen, vrijkomen en zich nog meer verspreiden. Op grond van de [overstromingsrichtlijn](#) moeten de lidstaten plannen opstellen voor het beheer van overstromingsrisico's; deze plannen zijn essentieel om snel te kunnen reageren. De Commissie heeft de volgende stap gezet in de inbreukprocedures tegen [Bulgarije](#), [Griekenland](#), [Cyprus](#), [Litouwen](#), [Roemenië](#) en [Slowakije](#) om te zorgen voor geactualiseerde overstromingsrisicokaarten.

De biodiversiteit beschermen

De Europese Green Deal en de [biodiversiteitsstrategie voor 2030](#) hebben allebei als doel dat de EU het verlies aan biodiversiteit een halt toeroept. Dit moet worden bereikt door natuurlandschappen in stand te houden en beschadigde ecosystemen in een gunstige staat van instandhouding te herstellen in habitats die een cruciale rol spelen voor de biodiversiteit. Het herstel van bossen, bodems, wetlands en mariene gebieden is essentieel om tegen 2030 de noodzakelijke matiging van de klimaatverandering te bewerkstelligen.



In de [EU-regels](#) is tevens vastgesteld dat partijen die milieuschade lijden, kunnen verzoeken dat de verantwoordelijke nationale instantie een besluit neemt over de door de aansprakelijke exploitant te nemen preventieve en herstelmaatregelen. De Commissie heeft [Nederland](#) en [Zweden](#) verzocht deze regels naar behoren om te zetten. Daarnaast heeft de Commissie vijf procedures kunnen afsluiten omdat lidstaten hun regelgeving in overeenstemming hadden gebracht met het EU-recht. Dit heeft ervoor gezorgd dat iedereen die dit recht moet hebben, informatie kan indienen en de instanties kan verzoeken maatregelen te nemen bij milieuschade.

In een procedure die haar oorsprong vindt in een verzoekschrift tot het Europees Parlement, heeft de Commissie [Spanje](#) gevraagd een [arrest](#) van het Hof van Justitie betreffende de wetlands van Doñana uit te voeren om beschermde habitats veilig te stellen en de grondwaterlichamen die deze wetlands voeden, duurzaam te beheren.

De Commissie heeft besloten [Griekenland](#) naar het Hof van Justitie te verwijzen vanwege het niet correct omzetten van de [richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten](#). De Commissie heeft [Spanje](#) verzocht de schadelijke gevolgen van een hotelcomplex op de Canarische Eilanden voor het milieu te verhelpen. Ook heeft de Commissie [Frankrijk](#) verzocht zijn wetgeving volledig in overeenstemming te brengen met de richtlijn. Cyprus heeft daarentegen zijn nationale voorschriften in overeenstemming gebracht en de Commissie heeft haar inbreukprocedure afgesloten. Dit zal in Cyprus leiden tot een betere beoordeling van de gevolgen voor het milieu van een project voorafgaand aan de daadwerkelijke bouw ervan, hetgeen van fundamenteel belang is voor de bescherming van de biodiversiteit.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedure tegen [15 lidstaten](#) om het milieu te beschermen tegen [invasieve uitheemse soorten](#). Ook heeft zij [Slowakije](#), [Cyprus](#) en [Portugal](#) opgeroepen hun krachtens de [habitatrichtlijn](#) beschermde Natura 2000-gebieden te beschermen en te beheren. Daarnaast heeft de Commissie [Slovenië](#) verzocht te voldoen aan de [vogelrichtlijn](#) met het oog op de bescherming van in het wild levende vogels.

Een circulaire economie bevorderen

Het [actieplan voor de circulaire economie](#) is een kernonderdeel van de Europese Green Deal om de weg vrij te maken voor een schoner en concurrerender Europa. In het actieplan wordt de nuttige toepassing van afval bevorderd en aangedrongen op de volledige uitvoering van de EU-normen inzake afvalbeheer. De handhaving door de Commissie van deze regels helpt negatieve effecten van afval op de menselijke gezondheid en het milieu te verminderen.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid of voortgezet tegen [elf lidstaten](#) wegens het niet volledig omzetten van de [richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik](#). Deze richtlijn heeft tot doel de effecten van bepaalde kunststofproducten met een zeer korte gebruiksduur op het milieu en op de menselijke gezondheid te voorkomen en te verminderen.

Wat het gebruik van plastic draagtassen betreft, heeft [Ierland](#) zijn wetgeving in overeenstemming gebracht met de [richtlijn inzake plastic draagtassen](#) als gevolg van een door de Commissie gestarte pre-inbreukprocedure (EU Pilot).

Met betrekking tot afvalverwerking heeft de Commissie [Portugal](#) verzocht zijn praktijken te verbeteren en de [richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen](#) en de [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) correct toe te passen.

Klimaatactie

De EU heeft zich ten doel gesteld om uiterlijk in 2050 van Europa het eerste klimaatneutrale continent te maken. In de [Europese klimaatwet](#) is een tussentijdse doelstelling vastgelegd, namelijk om de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met minstens 55 % te verlagen ten opzichte van 1990. Langetermijnstrategieën zijn cruciaal om de economische transformatie te bewerkstelligen die nodig is voor deze klimaatdoelstellingen. Op grond van de [governanceverordening](#) moesten de lidstaten hun eerste [langetermijnstrategieën](#) opstellen met een vooruitzicht voor ten minste dertig jaar. In 2022 heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Bulgarije](#), [Ierland](#), [Polen](#) en [Roemenië](#) wegens het niet indienen van deze strategieën bij de Commissie.



Schone energie

Voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen van de EU is het van doorslaggevend belang dat het energiesysteem van de EU koolstofvrij wordt. De gevolgen van de COVID-19-pandemie en de Russische militaire invasie van Oekraïne hebben dit proces op de proef gesteld. De Commissie bleef vastbesloten om het [pakket “Schone energie voor alle Europeanen”](#) uit te voeren: schone energie is de kern van de energietransitie op weg naar een veilige, zekere en duurzame energiesector waarin de consument centraal staat.

De bevordering van hernieuwbare energie is niet alleen essentieel voor de klimaatdoelstellingen van de EU, maar draagt ook bij tot de stabilisering van de energiesector door het verminderen van de marktvolatiliteit, het verlagen van de energieprijzen en het versterken van de voorzieningszekerheid van de EU. De [richtlijn hernieuwbare energie](#) voorziet in het kader voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie in de EU en de handhaving van die richtlijn is een prioriteit van de Commissie.

Aangezien lidstaten de EU-regels niet hadden omgezet, heeft de Commissie de volgende stap gezet in haar inbreukprocedures:

- [tegen 15 EU-lidstaten](#) inzake de [gewijzigde richtlijn energieprestatie van gebouwen](#);
- [tegen 12 EU-lidstaten](#) inzake de [gewijzigde energie-efficiëntierichtlijn](#);
- [tegen 15 EU-lidstaten](#) inzake de [richtlijn hernieuwbare energie](#).

Een eengemaakte markt voor energie

Een geïntegreerde EU-energiemarkt is de meest kosteneffectieve manier om een zekere en betaalbare energievoorziening voor mensen en bedrijven te waarborgen. Gemeenschappelijke regels en grensoverschrijdende infrastructuur maken het mogelijk om in het ene EU-land geproduceerde energie te leveren aan consumenten in een ander EU-land. Door de concurrentie een grotere keuze aan energieleveranciers voor consumenten blijven de prijzen onder controle. Een geïntegreerde markt draagt ook bij tot voorzieningszekerheid en duurzaamheid.



De [elektriciteitsrichtlijn](#) garandeert dergelijke concurrerende markten over de landsgrenzen heen voor de elektriciteitssector. Vanwege de druk op de energiesector in 2022 was een strikte handhaving van deze regels door de Commissie bijzonder belangrijk.

De Commissie heeft de inbreukprocedures tegen [Duitsland](#) en [Zweden](#) vanwege het niet omzetten van de elektriciteitsrichtlijn voortgezet. Zij heeft om dezelfde reden procedures ingeleid tegen [acht lidstaten](#).

Kernenergie veilig houden

Kernenergie kan een positieve bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen en het waarborgen van de energiezekerheid, op voorwaarde dat het hoogste niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming wordt bereikt. De Commissie is zich blijven focussen op de effectieve uitvoering van het wetgevingskader van Euratom inzake nucleaire veiligheid om werknemers, patiënten en het publiek te beschermen tegen ioniserende straling, en om te garanderen dat radioactief afval veilig wordt behandeld.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedure tegen [Kroatië](#), [Estland](#), [Italië](#), [Oostenrijk](#), [Portugal](#) en [Slovenië](#) omdat zij geen passend nationaal programma voor het beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstof hebben ingevoerd overeenkomstig de [EU-regels](#). Zij heeft 23 EU Pilot-procedures betreffende de omzetting van de [richtlijn inzake nucleaire veiligheid](#) afgesloten nadat lidstaten, waar nodig, de nationale regels hadden gewijzigd of nieuwe nationale regels hadden vastgesteld. De Commissie concludeerde dat de omzetting in deze lidstaten correct was, hetgeen bijdraagt tot een verbetering van de nucleaire veiligheid.

De Commissie heeft [Spanje](#), [Letland](#) en [Portugal](#) naar het Hof van Justitie verwezen wegens het niet volledig omzetten van de [EU-wetgeving](#) inzake stralingsbescherming. Zij heeft [Italië](#) verzocht uitvoering te geven aan een [arrest](#) van het Hof van Justitie waarin werd geconstateerd dat Italië deze regels niet had omgezet in nationale wetgeving. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [België](#) en [Bulgarije](#) omdat zij de regels niet correct hebben omgezet.

Schoon vervoer

De vervoersector kan ertoe bijdragen dat de EU haar doelstelling inzake klimaatneutraliteit bereikt. Alle vervoerwijzen moeten duurzamer worden. Groene alternatieven moeten toegankelijk zijn en de juiste stimuleringsmaatregelen moeten worden ingevoerd om de transitie te bevorderen.

In de sector wegvervoer bevat de [richtlijn schone wegvoertuigen](#) nationale streefcijfers voor overheidsopdrachten voor schone voertuigen. Er zijn specifieke streefcijfers vastgesteld voor auto's en bestelwagens, vrachtwagens en bussen, met inbegrip van een doelstelling voor emissievrije bussen. Om ervoor te zorgen dat deze regels in alle lidstaten worden toegepast, heeft de Commissie haar procedure voortgezet tegen [Bulgarije](#), [Tsjechië](#), [Cyprus](#), [Hongarije](#) en [Zweden](#), die de regels niet in nationaal recht hadden omgezet.



In de maritieme sector is de [richtlijn inzake havenontvangstvoorzieningen](#) bedoeld om verontreiniging van de zee vanaf schepen te voorkomen. Deze richtlijn schrijft voor dat afval dat aan boord ontstaat, niet in de zee mag worden gegooid, maar moet worden verzameld in havens, die passende voorzieningen moeten bieden voor het verzamelen en verwerken van afval. De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedures tegen [Cyprus](#), [Nederland](#), [Oostenrijk](#), [Polen](#) en [Zweden](#) wegens het niet omzetten van deze regels.

Duurzame landbouw om de voedselvoorziening veilig te stellen



Het [gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU](#) waarborgt de voedselvoorziening in de EU, stabiliseert markten en draagt ertoe bij dat landbouwers een redelijk inkomen krijgen. Het beleid helpt ook om milieuproblemen zoals de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit aan te pakken.

Als gevolg van de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne zijn de toeleveringsketen van de EU en de mondiale voedselzekerheid onder druk komen te staan.

De gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten van de EU heeft de reactie van de EU op deze dreiging versterkt. Een veerkrachtig en efficiënt agrovoedingssysteem zorgde ervoor dat in alle lidstaten veilig en betaalbaar voedsel van hoge kwaliteit beschikbaar bleef. De Commissie is krachtadig opgetreden om ondermijning van de gemeenschappelijke landbouwmarkt te voorkomen.

Hongarije heeft een stelsel van voorafgaande kennisgeving voor de uitvoer van granen ingevoerd, zodat de Hongaarse autoriteiten de verkoop kunnen verhinderen of het graan kunnen aankopen voordat de uitvoer plaatsvindt. De Commissie is van oordeel dat dit stelsel onverenigbaar is met de EU-regels inzake de gemeenschappelijke ordening van landbouwmakten en de gemeenschappelijke regeling voor de uitvoer. Daarom heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Hongarije](#).

De Commissie is ook blijven toezien op de correcte toepassing van de [regels inzake financiële steun aan landbouwers die in 2022 golden](#) en van andere wetgeving in verband met de regels van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zoals die voor i) [biologische landbouw](#), ii) [de bescherming van geografische aanduidingen](#) en iii) [het verbod op oneerlijke handelspraktijken in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen](#). De Commissie heeft de inbreukprocedures tegen elf lidstaten afgesloten, aangezien zij deze regels ter voorkoming van oneerlijke handelspraktijken volledig in nationaal recht hebben omgezet. De Commissie heeft echter gevallen van onjuiste omzetting vastgesteld; om deze snel aan te pakken, is de Commissie pre-inbreukprocedures (EU Pilot) gestart tegen 16 lidstaten.

Duurzame visserij en maritieme ruimtelijke planning

De hoofddoelstellingen van het [gemeenschappelijk visserijbeleid van de EU](#) bestaan erin ervoor te zorgen dat de visserij en de aquacultuur duurzaam zijn en bijdragen tot de sociaal-economische ontwikkeling van kustgemeenschappen en de beschikbaarheid van voedselvoorraden. De visbestanden op een gezond niveau brengen en houden staat centraal in het beleid. Om die reden houden de EU-regels beperkingen in ten aanzien van de vlootcapaciteit, de vangsten en de visserijactiviteiten. Om te waarborgen dat deze regels volledig worden uitgevoerd, moeten de lidstaten passende controle- en handhavingssystemen invoeren.

Daarom zijn de handhavingsacties van de Commissie erop gericht te controleren of de regels door de lidstaten worden nageleefd. Bij haar acties werd met name aandacht besteed aan de verplichtingen om vangsten nauwkeurig te wegen, te registreren en te melden. Een nauwkeurige registratie van de vangsten vormt de basis voor een doeltreffend visserijbeheer, waarbij overbevissing wordt voorkomen en ongewenste vangsten worden beperkt. Passende sanctiesystemen en een



geharmoniseerd systeem voor het uitwisselen van visserijgegevens tussen de lidstaten en met de Commissie zijn van essentieel belang. De Commissie heeft pre-inbreukdialogen (EU Pilot) met lidstaten gevoerd om de in dit verband vastgestelde problemen aan te pakken.

De Commissie bleef toezien op de uitvoering van de [richtlijn inzake maritieme ruimtelijke planning](#), met name de verplichting om maritieme ruimtelijke plannen op te stellen. Deze verplichting is bedoeld ter bevordering van de duurzame ontwikkeling en het duurzame gebruik van mariene gebieden en hulpbronnen. Maritieme ruimtelijke plannen kunnen ook een essentieel hulpmiddel vormen om de inzet van oceanenergie te vergemakkelijken. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Bulgarije](#) en [Spanje](#) wegens het ontbreken van dergelijke plannen.

De lidstaten moeten ook controle uitoefenen op de visserijactiviteiten van EU-vaartuigen buiten de EU-wateren en erop toezien dat de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid worden nageleefd. De Commissie heeft een inbreukprocedure tegen [Frankrijk](#) voortgezet, omdat dat land niet heeft gezorgd voor een adequate controle van een deel van zijn externe vloot.

De Commissie heeft twee inbreukprocedures voortgezet die waren ingeleid tegen [België](#) en [Nederland](#) wegens het niet controleren en handhaven van een nauwkeurige weging en registratie van vangsten. De Commissie heeft ook een inbreukprocedure ingeleid tegen [Kroatië](#) met het oog op de follow-up van geconstateerde tekortkomingen in het controlesysteem voor blauwvintonijnkwekerijen van dat land. Daarnaast heeft zij een procedure tegen Malta inzake blauwvintonijn afgesloten, aangezien de Maltese autoriteiten de vastgestelde tekortkomingen hadden aangepakt.

Gezondheid en voedselveiligheid



De EU-regels inzake gezondheid en voedselveiligheid hebben tot doel een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen, dieren en planten te waarborgen en de belangen van consumenten te beschermen. Door de gezondheid van mens, dier en milieu, alsook de veiligheid van levensmiddelen en diervoeders te integreren, hanteert de Commissie een “één gezondheid”-benadering van paraatheid en preventie.

Om de menselijke gezondheid te beschermen en bij te dragen tot een duurzaam voedselsysteem, helpt de Commissie de lidstaten bovendien bij de handhaving van wetgeving, bijvoorbeeld inzake in de EU in de handel gebrachte producten die in contact komen met levensmiddelen.

Tussen mei 2021 en april 2022 hebben de Commissie en de lidstaten samengewerkt om in de EU een aanzienlijke hoeveelheid onveilige keukenproducten en onveilig serviesgoed uit de handel te halen. Deze gezamenlijke handhavingsactie, “[Bamboo-zling](#)” genaamd, was gericht op kunststofartikelen die bamboe bevatten, die vaak vanuit landen buiten de EU in de EU worden ingevoerd. Deze producten, die misleidend werden voorgesteld als natuurlijk of duurzaam, konden de migratie van kankerverwekkende stoffen teweegbrengen in niveaus die hoger zijn dan de limieten op grond van de [EU-regels](#). Veel van dergelijke illegale en frauduleuze producten werden uit de handel genomen.

Tabaksgerelateerde ziekten voorkomen

Tabaksgebruik blijft de belangrijkste oorzaak van vermijdbare kanker: 27 % van alle vormen van kanker wordt eraan toegeschreven. De [tabaksproductenrichtlijn](#) heeft tot doel de werking van de interne markt voor tabak en aanverwante producten te verbeteren en tegelijkertijd een hoog niveau van bescherming van mensen te waarborgen. De richtlijn heeft positieve gevolgen voor de volksgezondheid. In 2022 is de Commissie zich blijven inzetten voor de volledige handhaving van de richtlijn door de uitvoering van [het Europees kankerbestrijdingsplan](#) te ondersteunen.

Verder heeft zij beoordeeld of de richtlijn correct was omgezet in nationale wetten. Overleg met de lidstaten staat ook centraal bij het verbeteren van de toepassing van de richtlijn en de uitvoeringshandelingen daarvan.

Veiliger vervoer

Vervoer over de weg is de reismethode die door Europeanen het meest wordt gebruikt en is een belangrijke oorzaak van ongevallen. Het scheppen van een omgeving voor veilig wegvervoer is een absolute prioriteit voor de Commissie. De handhaving door de Commissie van de EU-regels en technische normen helpt om het aantal dodelijke slachtoffers als gevolg van verkeersongevallen omlaag te brengen.



In 2022 heeft de Commissie een inbreukprocedure tegen [Tsjechië](#) voortgezet, omdat het heeft verzuimd de [EU-regels](#) inzake de minimumnormen voor rijgeschiktheid in verband met hart- en vaatziekten correct om te zetten. Ook heeft zij de inbreukprocedures voortgezet tegen [Griekenland](#), [Nederland](#), [Polen](#), [Portugal](#), [Slowakije](#) en [Slovenië](#) wegens het niet volledig omzetten van de [EU-wetgeving](#) betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur.

In de spoorwegsector heeft de Commissie de volgende stap gezet in de inbreukprocedure tegen Zweden met betrekking tot het verzuim van dat land om de Commissie in kennis te stellen van omzettingsmaatregelen voor de regels inzake de interoperabiliteit van de spoorwegen en de spoorwegveiligheid. Deze regels maken deel uit van het vierde spoorwegpakket, waarvan de uitvoering een prioriteit is voor de Commissie. Met betrekking tot de veiligheid van de luchtvaart heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Spanje](#) wegens het niet correct toepassen van de EU-wetgeving inzake [de burgerluchtvaart](#) en inzake [de bemanning van burgerluchtvaartuigen](#).

In de maritieme sector is de Commissie zich blijven richten op de handhaving van de [EU-regels inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden](#). Zij heeft met name verdere stappen gezet in de inbreukprocedures tegen [Tsjechië](#) en [Cyprus](#) om ervoor te zorgen dat zij deze regels uitvoeren.

Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk

“Voor de digitale transitie zijn duidelijke regels nodig. Mensen moeten weten dat zij de technologie die ze in handen hebben, kunnen vertrouwen. Bedrijven hebben voorspelbaarheid nodig om hun investeringen te plannen. Juist daarom komen wij met de meest ambitieuze agenda voor digitale hervormingen en investeringen in de geschiedenis van onze Unie.”

Commissievoorzitter Von der Leyen in haar toespraak tijdens het evenement “Masters of Digital 2022”



De Commissie is vastbesloten om van dit decennium het “digitale decennium” van Europa te maken. De EU heeft het vaste voornemen om digitale normen vast te stellen, met een duidelijk accent op data, technologie en infrastructuur. Om voorop te lopen in de mondiale wedloop voor een betrouwbare, veilige en mensgerichte technologie moeten de lidstaten volledig en snel uitvoering geven aan gemeenschappelijk overeengekomen regels. Daarom heeft de Commissie snel stappen ondernomen tegen een te late omzetting van nieuwe regels. Ook is zij krachtig opgetreden om de grondrechten van personen te beschermen.

Technologie die werkt voor de mensen

Het [Europees wetboek voor elektronische communicatie 2020](#) is een centrale bouwsteen van de digitale eengemaakte markt, aangezien het de connectiviteit bevordert en consumenten in heel Europa beter beschermt. Het zorgt voor duidelijker contracten, een betere kwaliteit van de diensten en concurrerende markten.

In april 2022 besloot de Commissie [tien lidstaten](#) naar het Hof van Justitie te verwijzen vanwege het niet volledig omzetten van het wetboek in nationaal recht. Tegelijkertijd sloot de Commissie in 2022 inbreukprocedures tegen acht lidstaten af, omdat zij de omzetting hadden afgerond. Uiteindelijk hadden alleen Ierland, Letland, Polen, Portugal en Slovenië geen kennisgeving gedaan van omzettingsmaatregelen; deze landen werden naar het Hof verwezen met het verzoek om financiële sancties op te leggen.

Een eerlijke en concurrerende digitale economie

Met de [richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt](#) en de [richtlijn inzake online televisie- en radioprogramma's](#) worden de EU-regels inzake auteursrecht gemoderniseerd voor consumenten en makers, zodat zij optimaal van het digitale tijdperk kunnen profiteren. De houders van rechten worden erdoor beschermd, waardoor de productie en verspreiding van inhoud met een hogere waarde wordt gestimuleerd. Doordat de transactiekosten erdoor worden verlaagd en de distributie van radio- en televisieprogramma's in de hele EU wordt vergemakkelijkt, wordt het aanbod voor gebruikers groter.

De Commissie heeft inbreukprocedures voortgezet tegen [14 lidstaten](#) wegens het niet omzetten van de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt en tegen [elf lidstaten](#) wegens het niet omzetten van de richtlijn inzake online televisie- en radioprogramma's.

In een door Polen tegen het Europees Parlement en de Raad aangespannen zaak [bevestigde](#) het Hof van Justitie van de Europese Unie de geldigheid van artikel 17 van de auteursrechtenrichtlijn. Op grond van dit artikel mogen platforms niet zonder vergunning auteursrechtelijk beschermde inhoud weergeven namens hun gebruikers. Derhalve moeten de lidstaten het artikel omzetten in nationaal recht.

De data-economie bevorderen

De [richtlijn open data](#) heeft tot doel om meer van de door de publieke sector geproduceerde en gefinancierde gegevens beschikbaar te maken voor hergebruik door iedereen, voor alle doeleinden. De ontwikkeling van data-intensieve innovaties zoals weer- of mobiliteitsapps wordt erdoor gestimuleerd. De richtlijn vergroot de transparantie door toegang te verschaffen tot onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd, en ondersteunt nieuwe technologieën, waaronder artificiële intelligentie.

In 2022 heeft de Commissie de volgende stap gezet in de inbreukprocedure tegen [twaalf lidstaten](#) vanwege het niet omzetten van de richtlijn in nationaal recht. Tegelijkertijd werden inbreukprocedures tegen acht lidstaten afgesloten, aangezien zij aan de Commissie kennis hadden gegeven van volledige omzetting.

Een open, democratische en duurzame digitale samenleving

De herziene [richtlijn audiovisuele mediadiensten](#) regelt de EU-brede coördinatie van alle audiovisuele media, zowel traditionele tv-uitzendingen als diensten op aanvraag. Met deze richtlijn wordt een regelgevingskader opgezet dat geschikt is voor het digitale tijdperk, wat een veiliger, eerlijker en diverser audiovisueel landschap zal opleveren.

In 2022 heeft de Commissie de handhaving van de richtlijn met prioriteit voortgezet. Zij heeft procedures tegen zeven lidstaten kunnen afsluiten, aangezien die landen de richtlijn hadden omgezet. Dit gold echter niet voor [Ierland](#), dat de Commissie moest verwijzen naar het Hof van Justitie.



Aanbieders van mediadiensten in staat stellen om overal in de EU vrij en onafhankelijk hun werk te kunnen doen, vormt de kern van mediapluriformiteit. In de [EU-regels voor telecommunicatie](#) is vastgelegd dat aanbieders van mediadiensten zich toegang tot de markt moeten kunnen verschaffen onder niet-discriminerende, objectief gerechtvaardigde en evenredige voorwaarden, en onder voorwaarden die vooraf bekend zijn.

De Commissie besloot [Hongarije](#) naar het Hof van Justitie te verwijzen vanwege de manier waarop in dat land radiospectrumrechten worden toegewezen. De Commissie achtte het besluit van de Hongaarse Mediaraad om verlenging van de rechten van een radiostation te weigeren, onevenredig en ondoorzichtig en dus in strijd met het EU-recht. De Commissie voerde ook aan dat Hongarije zich door deze gedragingen schuldig had gemaakt aan schending van de vrije meningsuiting als vastgelegd in het EU-Handvest van de grondrechten.

Bescherming van consumenten en bedrijven

De EU-regels bieden een hoog niveau van bescherming voor consumenten bij het kopen van goederen, digitale inhoud en digitale diensten binnen de eengemaakte markt.

Met de [richtlijn betere handhaving en modernisering](#) zijn de bestaande regels aangescherpt. De richtlijn heeft gezorgd voor meer transparantie in de digitale omgeving en bij aankondigingen van prijsverminderingen. Ook zijn de sancties en remedies in geval van schendingen van het consumentenrecht versterkt. De nieuwe regels bieden meer rechtszekerheid voor zowel consumenten als handelaren. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen 22 lidstaten wegens het niet tijdig omzetten van de richtlijn. Acht van deze procedures konden later in 2022 al worden afgesloten.



De [richtlijn digitale inhoud](#) en de [richtlijn verkoop van goederen](#) zijn van toepassing op consumentenovereenkomsten die zijn gesloten sinds 1 januari 2022. In 2022 heeft de Commissie de volgende stap gezet in de inbreukprocedures tegen [Polen](#), [Slovenië](#) en [Slowakije](#) vanwege het niet volledig omzetten van deze EU-regels in nationale wetgeving. Als gevolg van de handhavingsacties van de Commissie hadden eind 2022 alle lidstaten behalve Slowakije kennis gegeven van

volledige omzetting van deze regels. Dit heeft geleid tot een betere bescherming voor consumenten bij het kopen van goederen of digitale inhoud uit welke lidstaat dan ook en tot meer rechtszekerheid voor bedrijven.

Toegankelijke producten, diensten en websites

Het doel van de [Europese toegankelijkheidswet](#) is gemeenschappelijke regels voor toegankelijke producten en diensten in de EU vast te stellen, met kostenverlagingen als resultaat. Personen met een handicap en ouderen profiteren van meer toegankelijke producten en diensten op de markt.

De Commissie heeft [24 inbreukprocedures](#) ingeleid omdat lidstaten deze regels niet voor de uiterste termijn hadden omgezet. Ook is de Commissie de lidstaten blijven steunen bij hun

inspanningen om de omzetting af te ronden, door workshops met nationale overheden te organiseren.

Op grond van de [richtlijn webtoegankelijkheid](#) moeten de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties toegankelijk zijn voor iedereen, met inbegrip van mensen met een handicap en ouderen. Zo moet voor deze websites en apps een toegankelijkheidsverklaring worden verstrekt met daarin contactgegevens voor feedback en klachten in geval van niet-toegankelijke inhoud.

De Commissie heeft haar [beoordeling](#) van het effect en de uitvoering van deze richtlijn gepubliceerd, met inbegrip van [makkelijk te lezen](#) samenvattingen. Uit de bevindingen blijkt dat de richtlijn efficiënt werd ontworpen en uitgevoerd en de toegang tot online overheidsdiensten en informatie binnen de EU heeft verbeterd, waardoor de sociale en digitale inclusie worden bevorderd. Uit de resultaten bleek ook dat er ten aanzien van alle websites en mobiele applicaties van de overheid nog concrete vooruitgang moet worden geboekt om ze volledig toegankelijk te maken voor mensen met een handicap en voor ouderen.

De eengemaakte markt in staat stellen om de groei te bevorderen

De onjuiste of onvolledige toepassing van de EU-regels leidt nog steeds tot belemmeringen binnen de eengemaakte markt. Dit gaat ten koste van bedrijven en consumenten. De verkeerde toepassing van regels leidt tot complexiteit en administratieve lasten en verstoort de concurrentie, waardoor het gelijke speelveld voor bedrijven in de hele EU wordt ondermijnd.

De handhavingsacties waren onder meer gericht op de sectoroverschrijdende gebieden waarop gemakkelijker kan worden geïnvesteerd met het oog op een sneller herstel in verschillende economische ecosystemen, zoals op het gebied van diensten, met inbegrip van beroepen, vrij verkeer van goederen en overheidsopdrachten.



Daarnaast heeft de Commissie haar handhavingsinspanningen voortgezet om ervoor te zorgen dat overheidsinstanties op tijd betalen voor de goederen en diensten die zij aankopen, zodat wordt voorkomen dat betalingsachterstanden zich opstapelen in de toeleveringsketen, met name in de gezondheidszorg. De Commissie houdt proactief toezicht op de vorderingen van België, Griekenland, Spanje, Italië, Portugal en Slowakije, die nog steeds niet aan de taakstellingen van de [richtlijn betalingsachterstand](#) voldoen.

Om ervoor te zorgen dat overheidsinstanties op tijd betalen voor de goederen en diensten die zij aankopen, is de Commissie krachtig opgetreden tegen twee lidstaten: zij heeft de inbreukprocedure tegen [Griekenland](#) met betrekking tot aanhoudende tekortkomingen in de gezondheidszorg voortgezet. Daarnaast heeft zij Italië verzocht uitvoering te geven aan een [arrest](#) van het Hof van Justitie waarin werd bevestigd dat Italië het EU-recht heeft geschonden door te laat te betalen. Na inspanningen om de verificatieprocedure in overeenstemming te brengen met de richtlijn betalingsachterstand, heeft de Commissie een andere inbreukprocedure tegen Italië afgesloten.

De Commissie is ook waakzaam gebleven wat betreft het tegengaan van uitvoerbeperkingen door lidstaten in het kielzog van de invasie van Oekraïne. Door de snelle en krachtige handhavingsmaatregelen van de Commissie bleef de eengemaakte markt functioneren.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in de inbreukprocedure tegen [Hongarije](#) wegens het beperken van de uitvoer van bouwmaterialen. Ook heeft de Commissie een procedure ingeleid tegen [Hongarije](#), omdat Hongarije voertuigen met een niet-Hongaarse kentekenplaat hogere brandstofprijzen oplegt dan in Hongarije geregistreerde voertuigen. Eind 2022 heeft Hongarije deze inbreuk beëindigd.

Transparante informatie over en voor bedrijven

Gelet op het toenemende aantal bedrijven met grensoverschrijdende activiteiten is het van cruciaal belang om gemakkelijk toegang te hebben tot informatie over ondernemingen in verschillende lidstaten. De [EU-wetgeving](#) verplicht de lidstaten om hun nationale bedrijvenregisters te verbinden met het systeem van gekoppelde registers (BRIS). BRIS



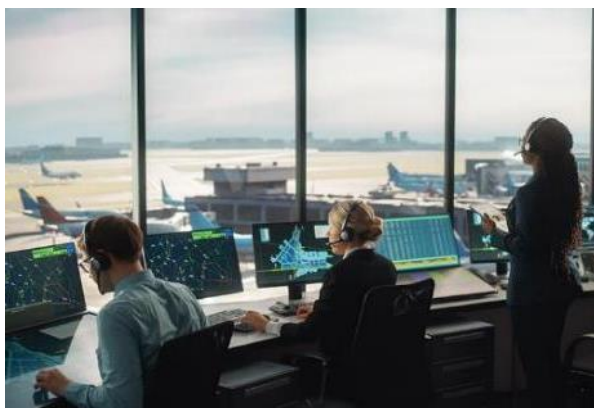
vergemakkelijkt grensoverschrijdende activiteiten en maakt procedures minder duur en tijdrovend voor ondernemingen. Het systeem stelt personen, bedrijven en ondernemers in staat om informatie over ondernemingen te verkrijgen. De [EU-regels](#) voorzien ook in digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht. Ondernemers kunnen nu online een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid oprichten.

In 2022 heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen tien lidstaten omdat zij de [digitaliseringsrichtlijn](#) niet op tijd in nationaal recht hadden omgezet. Als gevolg van de snelle handhavingsacties van de Commissie in verband met deze en andere gevallen, hadden 19 lidstaten de omzetting van de regels eind 2022 voltooid. Ook heeft de Commissie een inbreukprocedure tegen Bulgarije afgesloten, aangezien dat land de verbinding van zijn bedrijvenregister met het systeem van gekoppelde registers (BRIS) had voltooid.

Digitale vervoerssystemen

Digitalisering kan het vervoer veiliger, efficiënter en duurzamer maken. Informatie- en communicatietechnologieën bieden nieuwe mogelijkheden voor alle vormen van het personen- en goederenvervoer. Bovendien kan de integratie van bestaande technologieën in nieuwe technologieën leiden tot het creëren van nieuwe diensten.

Voor het wegvervoer zorgt de [richtlijn inzake de Europese elektronischetolheffingsdienst](#) er bijvoorbeeld voor dat de tolheffingssystemen op alle wegen in de EU interoperabel zijn. Weggebruikers profiteren hiervan, aangezien zij in de hele EU tol kunnen betalen met slechts één abonnement bij één dienstverlener en één enkel boordapparaat. De Commissie heeft de richtlijn gehandhaafd door middel van diverse inbreukprocedures.



Wat de veiligheid van het luchtverkeer betreft, bestaan [datalinkdiensten](#) in de communicatie tussen het personeel aan boord van luchtvaartuigen en op de grond ter aanvulling van de spraakcommunicatie die traditioneel door de luchtverkeersleiding wordt gebruikt. De Commissie heeft haar inbreukprocedures tegen Frankrijk en Cyprus op dit gebied afgesloten. Naleving levert concrete voordelen op voor het publiek: terwijl de kanalen voor spraakcommunicatie steeds meer verzadigd raken, maken datalinkdiensten de communicatie

tussen piloten en luchtverkeersleiders efficiënter, wat ruimte biedt voor een toename van het luchtverkeer in Europa.

Met betrekking tot elektronische tolheffing heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Duitsland](#), [Italië](#) en [Finland](#) wegens het niet volledig omzetten van de EU-regels. Zij heeft andere inbreukprocedures tegen [elf EU-lidstaten](#) op dit gebied voortgezet.

Met betrekking tot datalinkdiensten heeft de Commissie [Griekenland](#), [Malta](#) en [Slowakije](#) naar het Hof van Justitie verwezen wegens het niet verlenen en gebruiken van deze diensten voor de luchtvaartuigen die in het onder hun verantwoordelijkheid vallende luchtruim vliegen.

Een economie die werkt voor de mensen

“Onze sociale markteconomie spoort iedereen aan om uit te blinken, maar houdt ook rekening met onze kwetsbaarheid als mens.”

Commissievoorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2022



Mensen en bedrijven in de EU kunnen alleen gedijen als de economie voor hen werkt. De unieke sociale markteconomie van de EU helpt economieën te groeien terwijl armoede en ongelijkheid worden aangepakt. Een onvolledige uitvoering of onjuiste toepassing van gemeenschappelijk overeengekomen regels leidt tot ondermijning van het potentieel van onze economieën en belasting van kleine en middelgrote ondernemingen. Hierdoor worden bovendien de rechten van consumenten en werknemers verzwakt. De Commissie heeft het EU-recht op een groot aantal beleidsterreinen gehandhaafd om deze risico's aan te pakken.

Arbeidsomstandigheden

Eerlijke en waardige arbeidsomstandigheden zijn een essentieel onderdeel van de Europese sociale markteconomie. De EU heeft minimumnormen inzake [arbeidstijd](#), [deeltijdarbeid](#), [arbeid voor bepaalde tijd](#) en [uitzendarbeid](#) vastgesteld die in alle lidstaten van toepassing zijn. In 2022 heeft de Commissie een aantal acties ondernomen om deze regels te handhaven. Zij heeft [inbreukprocedures ingeleid tegen 19 lidstaten](#) wegens het niet tijdig omzetten van de [EU-regels](#) betreffende transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden. Naar aanleiding van een klacht heeft de Commissie ook actie ondernomen tegen [Ierland](#) met betrekking tot de handhaving van de rechten van werknemers uit hoofde van de [richtlijn inzake Europese ondernemingsraden](#), waarmee wordt beoogd ervoor te zorgen dat werknemers van ondernemingen die in de hele EU actief zijn, het recht hebben te worden geïnformeerd en geraadpleegd over transnationale kwesties.



Gezondheid en veiligheid op het werk

De EU heeft een omvangrijk geheel van regels inzake gezondheid en veiligheid op het werk ontwikkeld om een hoog beschermingsniveau voor de werknemers te waarborgen. Gezonde en veilige arbeidsomstandigheden resulteren in gezond en productief personeel. De handhavingsmaatregelen van de Commissie waren gericht op de tijdige omzetting van de EU-regels inzake gezondheid en veiligheid op het werk in nationale wetgeving. De Commissie heeft 19 inbreukprocedures afgesloten, aangezien de lidstaten de relevante richtlijnen hadden omgezet. Deze regels betroffen bijwerkingen van de [richtlijn betreffende carcinogene of mutagene agentia, een vijfde lijst van indicatieve grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling](#) en technische aanpassingen van richtlijnen op het gebied van [persoonlijke beschermingsmiddelen](#), [biologische agentia](#) en [medische hulpverlening aan boord van schepen](#).

Om nationale maatregelen snel in overeenstemming te brengen met de [vierde lijst van indicatieve grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling](#), heeft de Commissie de pre-inbreukprocedure (EU Pilot) met 13 lidstaten voortgezet. Dankzij deze dialoog hebben in 2022 twee lidstaten overeenstemming met de richtlijn bereikt. Op een na alle andere lidstaten hebben zich ertoe verbonden hun nationale wetten in overeenstemming te brengen met de EU-regels. De Commissie heeft de EU Pilot-procedure ook gebruikt ten aanzien van 15 lidstaten in verband met de conformiteit van hun omzetting van de bijgewerkte [richtlijn betreffende carcinogene of mutagene agentia](#) (Richtlijn (EU) 2017/2398). Twee lidstaten hadden hun regels eind 2022 reeds aangepast om aan de eisen te voldoen.

Arbeidsmobiliteit

[Het vrije verkeer van werknemers](#) is een van de fundamentele vrijheden van de EU. Dit betreft niet alleen het recht om in een andere lidstaat te werken, maar ook het recht om in een andere lidstaat werk te zoeken en voor dat doel in die lidstaat te wonen.



EU-burgers hebben het recht om drie maanden in een andere lidstaat te verblijven, met als enige voorwaarde dat zij in het bezit zijn van een geldig identiteitsbewijs. Na drie maanden moeten EU-landen werkzoekenden uit de EU de mogelijkheid bieden om gedurende een redelijke periode te blijven nadat zij zich bij de dienst voor arbeidsvoorziening hebben ingeschreven. Dit

moet hen in staat stellen een baan te vinden die overeenkomt met hun kwalificaties en de nodige stappen te ondernemen om met die baan te beginnen. Pas als de redelijke periode voorbij is, mag de gastlidstaat van werkzoekenden verlangen dat zij hun reële kans op het vinden van een baan aantonen, als zij langer willen blijven.

Naar aanleiding van een klacht van een burger heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [België](#), aangezien werkzoekenden uit de EU volgens de Belgische wetgeving hun reële kans op het vinden van een baan al onmiddellijk na de eerste drie maanden van verblijf in België moeten aantonen.

In een ander geval met betrekking tot arbeidsmobiliteit dat door klagers onder de aandacht van de Commissie werd gebracht, stemde [Griekenland](#) ermee in zijn wetgeving aan te passen na de stappen van de Commissie in de inbreukprocedure, teneinde EU-onderdanen de mogelijkheid te bieden toegang te krijgen tot leidinggevende functies in zijn parlement.

Coördinatie van de sociale zekerheid

Het EU-recht coördineert de nationale socialezekerheidsstelsels van de lidstaten om te garanderen dat het vrije verkeer van personen effectief tot stand wordt gebracht. Het draagt bij tot een hoger niveau van socialezekerheidsbescherming voor mensen die binnen de EU verhuizen.

Op 16 juni 2022 bevestigde het [Hof](#) het standpunt van de Commissie in een inbreukprocedure tegen [Oostenrijk](#). Oostenrijk had een regeling inzake de indexerings van gezinsbijslagen ingevoerd waarin het bedrag van die toeslagen afhankelijk was van de verblijfplaats binnen de EU van het kind in kwestie. Het Hof oordeelde dat deze indexerings in strijd is met het EU-recht inzake het vrije verkeer van werknemers en de coördinatie van socialezekerheidsstelsels. Oostenrijk heeft vervolgens stappen ondernomen om het arrest uit te voeren. Daarnaast heeft de Commissie een soortgelijke inbreukprocedure ingeleid tegen [Duitsland](#).

Betere informatie en bijstand voor burgers en bedrijven

In het licht van de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne was het in 2022 belangrijker dan ooit dat personen en bedrijven konden blijven rekenen op de kansen die de eengemaakte markt te bieden heeft. Samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten is de snelste manier om de belemmeringen voor het vrije verkeer aan te pakken. De governance-instrumenten van de eengemaakte markt, zoals [Your Europe](#), [Uw Europa – Advies](#) en [Solvit](#), bieden duidelijke informatie, bijstand en probleemoplossing voor burgers en bedrijven.

Deze instrumenten stellen zowel personen als bedrijven in staat om volledig gebruik te maken van hun EU-rechten op de eengemaakte markt. Bovendien helpen de gegevens van deze instrumenten bij het opsporen en corrigeren van bestaande problemen. In 2022 heeft Solvit meer dan 2 400 burgers en bedrijven geholpen bij het oplossen van hun problemen. Uw Europa – Advies werd door burgers en bedrijven bijna 28 000 keer geraadpleegd over hun rechten op de eengemaakte markt.

Betere regelgeving voor beroepen en erkenning van kwalificaties

Op grond van de [richtlijn evenredigheidsbeoordeling](#) moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de vereisten voor beroepen die zij invoeren of wijzigen, noodzakelijk en evenwichtig zijn. Omslachtige nationale regels make het voor gekwalificeerde kandidaten moeilijker om toegang te krijgen tot een groot aantal beroepen of om deze uit te oefenen. De Commissie heeft inbreukbeslissingen genomen ten aanzien van vijf lidstaten om te zorgen voor een volledige en correcte omzetting van de regels.



De [richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties](#) maakt het voor beroepsbeoefenaren eenvoudiger om overal in Europa diensten te verlenen en waarborgt tegelijkertijd een betere bescherming van consumenten en burgers. De Commissie is krachtig opgetreden tegen de lidstaten waar nog steeds sprake was van een inbreuk op de richtlijn, onder meer door hen indien nodig

naar het Hof van Justitie te verwijzen. Zij kon procedures tegen Italië, Oostenrijk en Zweden afsluiten, waar beroepsbeoefenaren nu ten volle van deze voordelen profiteren.

De Commissie heeft besloten [België](#) naar het Hof van Justitie te verwijzen wegens het niet omzetten van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling, terwijl zij de procedures tegen Cyprus en Letland heeft afgesloten. De Commissie heeft evenwel besloten procedures in te leiden tegen [Cyprus](#), [Spanje](#) en [Letland](#) wegens het niet correct omzetten van deze regels.

Wat de erkenning van beroepskwalificaties betreft, heeft de Commissie [Portugal](#) en [Slowakije](#) naar het Hof van Justitie verwezen. Het eerste geval heeft betrekking op kwesties die in een klacht naar voren zijn gebracht. Ook heeft de Commissie procedures ingeleid tegen [België](#), [Griekenland](#) en [Malta](#) wegens het niet correct omzetten van deze regels.

Faillissement van levensvatbare ondernemingen voorkomen

De [richtlijn betreffende herstructurering en insolventie](#) heeft als doel vroegtijdig faillissement te voorkomen en een gezond klimaat tot stand te brengen voor het herstel van insolvente bedrijven. De richtlijn voorziet in de voorwaarden voor een vroegtijdige herstructurering van levensvatbare ondernemingen in financiële moeilijkheden. De nieuwe regels verhogen bovendien de efficiëntie van insolventieprocedures en bevorderen het gebruik van elektronische communicatiemiddelen. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [tien lidstaten](#) wegens het niet omzetten van de richtlijn.



Financiële diensten

Financiële diensten vormen de kern van de eengemaakte markt. De EU-regels zorgen ervoor dat financiële tussenpersonen en financiële markten aan adequate regelgeving en een deugdelijk toezicht onderworpen zijn, met het oog op stabiliteit, concurrentievermogen en transparantie. Zij hebben betrekking op de belangrijkste actoren op de financiële markten, zoals banken, verzekeraars, beleggingsondernemingen, vermogensbeheerders en andere financiële tussenpersonen.

De onlangs bijgewerkte EU-regels beogen ervoor te zorgen dat deze financiële tussenpersonen nog veerkrachtiger worden en onder beter toezicht staan, zodat zij de gevolgen van crises zoals de pandemie of de oorlog in Oekraïne beter kunnen opvangen. De regels moeten ook de economische groei ondersteunen en tegelijkertijd de druk op het milieu verminderen en rekening houden met de sociale dimensie. De Commissie heeft 26 inbreukprocedures afgesloten nadat de lidstaten diverse richtlijnen op dit gebied volledig hadden omgezet.

De Commissie heeft 37 inbreukprocedures ingeleid tegen lidstaten wegens het niet volledig omzetten van de verschillende richtlijnen inzake financiële tussenpersonen, met name inzake:

- [het herstel van de kapitaalmarkten](#);
- [overwegingen inzake duurzaamheid](#) voor financiële instrumenten en beleggingsfondsen;
- [essentiële-informatiedocumenten](#) voor instellingen voor collectieve belegging.

De Commissie heeft [nog eens](#) negen [inbreukprocedures voortgezet](#) met betrekking tot de EU-regels inzake de [grensoverschrijdende distributie van fondsen](#), [crowdfundingplatforms](#) en [controles](#).

Retailbetalingen

Retailbetalingen zijn essentieel voor de Europese economie. Efficiënte retailbetalingssystemen zijn noodzakelijk voor de goede werking van meerdere sectoren, waaronder de detailhandel, betalingen tussen bedrijven, betalingen voor nutsvoorzieningen en huur enz. De [herziene richtlijn betalingsdiensten](#) (tweede richtlijn betalingsdiensten) en de [SEPA-verordening](#) zijn twee van de EU-wetten die de regels voor retailbetalingssystemen vormgeven.



De Commissie is een pre-inbreukprocedure (EU Pilot) gestart met twintig lidstaten in verband met de manier waarop zij de tweede richtlijn betalingsdiensten hadden omgezet. Ook heeft zij haar handhavingsinspanningen met de lidstaten ter bestrijding van [IBAN-discriminatie](#) voorgezet: van dergelijke discriminatie is sprake wanneer rekeningen in andere lidstaten niet kunnen worden gebruikt om automatische incasso's mogelijk te maken of om geld over te maken voor binnenlandse betalingsdiensten, wat in strijd is met de SEPA-verordening.

Toezicht op de toepassing van de EU-regels voor financiële diensten door nationale autoriteiten

Het EU-recht verleent de [Europese toezichthoudende autoriteiten](#) (ETA's) de bevoegdheid tot het onderzoeken van potentiële inbreuken op of niet-toepassing van het EU-recht door de nationale autoriteiten die onder hun toezicht werkzaam zijn. Indien uit een onderzoek blijkt dat een nationale autoriteit haar toezichthoudende taak niet naar behoren heeft uitgevoerd, kan de desbetreffende ETA aanbevelingen doen om de door haar vastgestelde tekortkomingen aan te pakken. De actie die de nationale toezichthoudende autoriteit vervolgens onderneemt om deze tekortkomingen aan te pakken, wordt gemonitord door de Commissie, die adviezen kan uitbrengen indien de aanbevelingen van de ETA niet worden opgevolgd. In 2022 heeft de Commissie [een formeel advies](#) uitgebracht op grond waarvan de Slowaakse toezichthoudende autoriteit van het verzekeringswezen volledig moet voldoen aan haar verplichtingen uit hoofde van het prudentiële regime van de EU voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen in de EU ([Solvabiliteit II](#)). Dit advies volgt de aanbeveling van de [Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen in datzelfde jaar](#).

Witwassen en terrorismefinanciering

De bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering draagt bij tot veiligheid en tot de bescherming van de integriteit van het internationale financiële stelsel. Een doeltreffende uitvoering van de EU-regels ter bestrijding van witwassen blijft derhalve essentieel in het handhavingsbeleid van de Commissie.



Grotere transparantie is van fundamenteel belang om misbruik van ondernemingen als dekmantels voor witwassen te bestrijden. De lidstaten moeten er daarom voor zorgen dat informatie over de werkelijke eigenaren van deze ondernemingen, de “uiteindelijke begunstigers”, in een centraal register wordt opgeslagen. Een accurate openbaarmakingsregeling die transparant is over de feitelijke-eigendoms- en controlestructuren van bedrijven vergroot het

vertrouwen van beleggers en het publiek in financiële markten.

Met het oog op de handhaving van de EU-regels inzake de registratie van uiteindelijk begunstigers is de Commissie een pre-inbreukprocedure (EU Pilot) gestart met alle lidstaten. Ook heeft zij inbreukprocedures ingeleid tegen [Spanje](#), [Italië](#) en [Letland](#) wegens de niet-omzetting, niet-naleving en onjuiste toepassing van de regels inzake registers van uiteindelijk begunstigers. Tegelijkertijd heeft de Commissie elf inbreukprocedures kunnen afsluiten, aangezien de betrokken lidstaten de omzetting van de [vijfde antiwitwasrichtlijn](#), met inbegrip van de regels inzake registers van uiteindelijk begunstigers, hadden voltooid.

Op grond van de [EU-regels](#) is het witwassen van geld strafbaar wanneer het opzettelijk gebeurt en in de wetenschap dat de betrokken activa uit criminele activiteiten zijn verkregen. Deze regels vergemakkelijken de politie en justitie samenwerking tussen EU-landen en verhinderen dat criminelen misbruik maken van minder strenge rechtsstelsels. De Commissie heeft deze regels gehandhaafd door een procedure tegen [België](#) voort te zetten en procedures tegen [Litouwen](#), [Letland](#), [Malta](#) en [Portugal](#) in te leiden wegens het niet omzetten ervan in nationale wetgeving.

Mobiliteit en vervoer

De [nieuwe regels](#) voor de wegvervoersector van de EU zorgen voor een evenwicht tussen de sociale bescherming van bestuurders en de vrijheid van exploitanten om grensoverschrijdende vervoersdiensten aan te bieden. Het EU-recht inzake de [detachering van bestuurders](#) regelt situaties waarin bestuurders door hun werkgever worden uitgezonden om tijdelijk een dienst te verrichten in een andere lidstaat. Deze regels zorgen ervoor dat gedetacheerde bestuurders een beloning ontvangen van de ontvangende lidstaat gedurende de periode waarin zij zijn gedetacheerd. Daarnaast zorgen zij ervoor dat de inspectie maatregelen in de hele EU op elkaar zijn afgestemd.

Omdat sommige lidstaten deze regels nog steeds niet hadden omgezet, heeft de Commissie de inbreukprocedures tegen [acht lidstaten](#) voortgezet, zodat gedetacheerde bestuurders zo snel mogelijk van de voordelen ervan kunnen profiteren. Ook heeft de Commissie de inbreukprocedures voortgezet tegen [Griekenland](#) wegens niet-naleving van de EU-regels inzake

[wegcontroles](#) en tegen [Denemarken](#) wegens niet-naleving van de [cabotageregels](#) voor personenvervoer per autobus en touringcar.

Met betrekking tot maritiem vervoer heeft de Commissie een inbreukprocedure voortgezet tegen [Portugal](#) wegens de onjuiste toepassing van de EU-veiligheids- en milieuregels inzake [uitrusting van zeeschepen](#). Daarnaast heeft de Commissie, naar aanleiding van een klacht met betrekking tot het vrije verkeer van werknemers en het vrij verrichten van diensten in de maritieme sector, [Malta](#) verzocht het EU-recht correct toe te passen in zijn regeling voor havenarbeiders.

Vervoer over de binnenwateren is een concurrerend alternatief voor vervoer over de weg en per spoor. Ook helpt de binnenvaart de verkeersdrukke op overbelaste wegnetten in dichtbevolkte gebieden te verminderen. De Commissie heeft de EU-regels op dit gebied gehandhaafd door de inbreukprocedures voort te zetten tegen [Tsjechië](#), [Spanje](#), [Luxemburg](#), [Polen](#), [Portugal](#) en [Slovenië](#) wegens het niet omzetten van de EU-regels inzake de erkenning van [beroepskwalificaties in de binnenvaart](#) in nationaal recht. Bij die regels wordt een gestandaardiseerd systeem opgezet voor de certificering en erkenning van de bedieners van vaartuigen op de binnenwateren, zodat certificaathouders in de hele EU actief kunnen zijn.



Ook heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Duitsland](#), [Kroatië](#), [Hongarije](#) en [Oostenrijk](#) wegens hun verzuim om te handelen conform het standpunt van de EU in de Donaucommissie. Deze internationale organisatie houdt zich bezig met de regeling betreffende de scheepvaart op de Donau. De vier lidstaten stemden over kwesties waarvoor de EU over de exclusieve externe bevoegdheid beschikt, zonder een vooraf vastgesteld EU-standpunt, hetgeen in strijd is met het in de EU-Verdragen verankerde beginsel van loyale samenwerking.

Directe belastingen

De eengemaakte markt garandeert dat burgers en bedrijven de vrijheid hebben om over nationale grenzen heen te reizen, activiteiten te ontplooiën en te investeren. Aangezien de nationale regels inzake directe belastingen niet op elkaar zijn afgestemd en er verschillen bestaan tussen de belastingstelsels van de lidstaten, blijven agressieve belastingplanning en belastingontwijking



echter mogelijk. Om onbedoelde niet-belasting als gevolg van dergelijke praktijken te voorkomen, werken de lidstaten nauw samen en stemmen zij hun nationale regels op elkaar af met behulp van EU-richtlijnen.

Een van de belangrijkste richtlijnen op dit gebied die rechtstreeks van invloed is op de werking van de eengemaakte markt, is de [richtlijn inzake regels ter bestrijding van belastingontwijkingspraktijken](#).

De Commissie heeft deze regels in 2022 met succes gehandhaafd: in de eerste plaats door de volledige omzetting ervan in Bulgaars, Tsjechisch, Duits, Iers en Spaans nationaal recht te verzekeren. Daarnaast heeft de Commissie ervoor

gezorgd dat de regels correct zijn omgezet door Bulgarije en Cyprus, die door inbreukprocedures hun nationale wetten hebben aangepast.

De Commissie heeft verdere stappen gezet tegen [Griekenland en Spanje](#) wegens het niet omzetten van de bepalingen van de richtlijn inzake mismatches door een omgekeerde hybride. Deze regels beletten dat belastingplichtigen de verschillen tussen belastingstelsels misbruiken om minder of geen belasting te betalen en dat de belastinggrondslag wordt uitgehold.

Verskillende andere lidstaten hebben hun nationale wetgeving in overeenstemming gebracht met de EU-regels inzake directe belastingen als gevolg van de handhavingswerkzaamheden van de Commissie: België heeft een discriminerende berekening van inkomsten uit vermogen in het buitenland geschrappt; Spanje heeft een einde gemaakt aan de discriminerende belasting van niet-ingezetene non-profitorganisaties en hun donateurs en donoren; en Griekenland heeft het verschil in fiscale behandeling op basis van het criterium van de plaats (staat) waar de geërfde activa of investeringen worden aangehouden, opgelost.

Naar aanleiding van een aantal klachten van burgers heeft de Commissie handhavingsmaatregelen getroffen tegen [Duitsland](#) om zijn regels voor de berekening van uitkeringen voor grenswerkers in overeenstemming te brengen met het EU-recht om discriminatie te voorkomen. De regels benadelen werknemers die in Duitsland werken maar in een buurland wonen met betrekking tot ziekte- en werkloosheidsuitkeringen, hetgeen een schending betekent van de [EU-regels](#) inzake [het vrije verkeer van werknemers](#).

De Commissie heeft een procedure tegen [Spanje](#) wegens het opleggen van onevenredige sancties aan Spaanse belastingplichtigen voor het niet aangeven van in het buitenland aangehouden activa door middel van een onlineformulier ("Modelo 720") afgesloten. Nadat het Hof van Justitie het standpunt van de Commissie had bevestigd, heeft Spanje zijn nationale wetgeving aangepast overeenkomstig het beginsel van vrij verkeer van kapitaal. De zaak was tevens het onderwerp van een verzoekschrift tot het Europees Parlement.

Indirecte belastingen

De EU-regels inzake btw en accijnzen hebben tot doel te voorkomen dat bedrijven in een bepaald EU-land een oneerlijk belastingvoordeel hebben ten opzichte van bedrijven in andere EU-landen. Zij helpen derhalve verstoringen van de concurrentie op de eengemaakte markt te vermijden. Om het vrij verkeer van goederen te beschermen, zorgt het EU-recht ervoor dat autobelastingen geen discriminatie inhouden ten aanzien van in een ander EU-land gekochte auto's.

De Commissie heeft [Malta](#) naar het Hof van Justitie verwezen vanwege het heffen van een hogere jaarlijkse belasting op de registratie van gebruikte auto's die na 1 januari 2009 uit andere EU-landen in Malta zijn ingevoerd, dan de belasting die wordt betaald voor soortgelijke auto's die reeds vóór die datum in Malta waren geregistreerd.

In 2022 heeft de Commissie bijzonder de nadruk gelegd op de monitoring van de inspanningen van de lidstaten om uitvoering te geven aan het [herziene gemeenschappelijke kader voor](#)

[accijnsgoederen](#), zoals alcohol, tabak en energie. Deze regels verbeteren het vrije verkeer van accijnsgoederen op de eengemaakte markt door vereenvoudiging van de uitvoer en invoer van accijnsgoederen en interactie tussen handelaren. Daarnaast zorgen zij ervoor dat de juiste belasting wordt geïnd.

De Commissie heeft ook toezicht gehouden op de uitvoering van de [herziene regels voor de accijns op alcohol](#), die van toepassing zijn sinds 1 januari 2022. Deze regels voorzien in een gemeenschappelijk certificeringssysteem voor kleine producenten, om hun toegang tot lage accijnstarieven in de hele EU te vergemakkelijken.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen 16 lidstaten en heeft de volgende stap gezet in de procedures tegen [België](#), [Griekenland](#), [Letland](#), [Luxemburg](#) en [Portugal](#) omdat deze landen geen kennis hebben gegeven van de nationale maatregelen tot volledige omzetting van het herziene gemeenschappelijke kader voor accijnsgoederen. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen elf lidstaten en de procedure voortgezet tegen [Portugal](#) wegens het niet volledig omzetten van de herziene regels voor de accijns op alcohol.

De Commissie heeft ook toezicht gehouden op de uitvoering door de lidstaten van de [tijdelijke btw-vrijstellingen als reactie op de COVID-19-pandemie](#). Op het hoogtepunt van de pandemie zorgden deze regels ervoor dat de Commissie en de EU-agentschappen goederen en diensten zonder btw konden invoeren en kopen om ze kosteloos aan de lidstaten te verstrekken. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen acht lidstaten en de procedure voortgezet tegen [Cyprus](#) wegens het niet volledig omzetten van deze regels.

De handhavingsactiviteiten van de Commissie bleven gericht tegen nationale fiscale maatregelen die de concurrentie op de eengemaakte markt verstoren. De Commissie heeft een procedure voortgezet tegen [Griekenland](#) wegens het niet correct toepassen van de btw-vrijstelling voor



commerciële postdiensten die door de Griekse aanbieder van universele postdiensten worden verricht. Zij heeft de inbreukprocedure tegen Duitsland kunnen afsluiten, aangezien in de Duitse wetgeving de forfaitaire btw-regeling voor landbouwers nu correct wordt toegepast en een einde is gemaakt aan de verstoring van de concurrentie.

Ter bestrijding van belastingfraude zijn de lidstaten op grond van de [regels voor administratieve samenwerking](#) sinds 1 januari

2020 verplicht andere lidstaten toegang te geven tot informatie over voertuigregistraties via het Europees voertuig- en rijbewijsinformatiesysteem (Eucaris). Na succesvolle EU Pilot-dialogen heeft de Commissie ervoor gezorgd dat Cyprus, Denemarken, Ierland, Frankrijk, Malta en Slovenië actie ondernamen om het IT-platform goed te ontwikkelen, zodat de autoriteiten informatie over voertuigen kunnen uitwisselen. Voor één lidstaat loopt de EU Pilot-procedure nog.

Douane

In het douanewetboek van de Unie wordt het juridische kader voor de douanevoorschriften en -procedures op het douanegebied van de EU gedefinieerd, aangepast aan moderne handelsmodellen en communicatiemiddelen.

Met het oog op de naleving van het wetboek heeft de Commissie de onderwaardering van goederen, de douane-IT-systemen in de lidstaten en nationale heffingen van gelijke werking als douanerechten tussen de lidstaten onderzocht. Ook heeft de Commissie in alle lidstaten haar onderzoek voortgezet naar de uitvoering door de lidstaten van het [éénloketsysteem bij invoer](#), een elektronisch portaal dat bedrijven kunnen gebruiken om te voldoen aan hun btw-verplichtingen inzake e-handel wanneer zij ingevoerde goederen verkopen op afstand.



Met betrekking tot sancties krachtens het douanewetboek heeft de Commissie de laatste hand gelegd aan een [verslag](#) over de beoordeling van inbreuken op de douanewetgeving en sancties in de lidstaten. Het verslag zal een follow-up krijgen bij de komende hervorming van de douane-unie van de EU.

Mededinging

Het mededingingsbeleid van de EU moet zorgen voor een speelveld met gelijke concurrentievoorwaarden waarin ondernemingen worden aangemoedigd te innoveren en kwaliteitsgoederen en -diensten aan te bieden tegen de gunstigste voorwaarden. Dit beleid wordt gehandhaafd door nationale mededingingsautoriteiten, samen met de Commissie.

De uitvoering van de [ECN+-richtlijn](#) speelt een belangrijke rol in dit proces, aangezien de nationale mededingingsautoriteiten bij die richtlijn meer bevoegdheden krijgen en doeltreffender worden. De Commissie is de richtlijn blijven handhaven door de inbreukprocedures tegen [Estland](#), [Luxemburg](#), [Polen](#) en [Slowakije](#) wegens het niet volledig omzetten van deze regels voort te zetten.

Bevorderen van de Europese levenswijze en democratie

“Het is voor ons allen nu duidelijk dat we moeten vechten voor onze democratieën. Elke dag opnieuw. We moeten ze beschermen tegen zowel buitenlandse bedreigingen als aantastingen van binnenuit. Het is de plicht en de zeer nobele taak van mijn Commissie om de rechtsstaat te beschermen.”

Commissievoorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2022



Om een sterker, groener en gezonder Europa tot stand te brengen voor de volgende generatie is een Europa nodig dat zijn waarden verdedigt en zijn democratieën beschermt. Het recht is de grootste troef van de EU om de voordelen van de EU bij burgers, bedrijven en ons milieu te brengen. Daarom heeft de Commissie in 2022 eens te meer laten zien vastbesloten te zijn om de rechtsstaat, onze waarden en onze grondrechten in de hele EU te beschermen.

De rechtsstaat

De Commissie maakt gebruik van alle [instrumenten](#) die haar ter beschikking staan om de rechtsstaat in de EU te beschermen en te bevorderen. Een krachtig onderdeel is de jaarlijkse cyclus van het [verslag over de rechtsstaat](#).

Dit jaarlijkse verslag heeft betrekking op alle lidstaten en heeft tot doel de rechtsstaat te bevorderen en te voorkomen dat er problemen ontstaan of dat bestaande problemen verergeren. In 2022 heeft de Commissie de lidstaten voor het eerst [landspecifieke aanbevelingen](#) over de rechtsstaat gedaan. De Commissie heeft ernstige problemen met betrekking tot de rechtsstaat aangepakt met inbreukprocedures, met name in verband met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht of de fundamentele beginselen van het EU-recht.

Een ander onderdeel van het EU-instrumentarium met betrekking tot de rechtsstaat is de [conditionaliteitsverordening](#), die de EU-begroting beschermt tegen de gevolgen van schendingen van de rechtsstaat in de lidstaten. De Commissie heeft in 2022 ten volle gebruikgemaakt van deze verordening. Op 15 december 2022 heeft de [Raad](#), op basis van een voorstel van de Commissie krachtens de conditionaliteitsverordening, maatregelen vastgesteld om de EU-begroting te beschermen tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije.

De Commissie heeft een inbreukprocedure voortgezet tegen [Polen](#) met betrekking tot het Constitutioneel Hof van Polen en zijn jurisprudentie. De Commissie was van oordeel dat uitspraken van het Constitutioneel Hof in strijd zijn met de bepalingen van het EU-Verdrag en onverenigbaar zijn met de algemene beginselen van autonomie, voorrang, doeltreffendheid, uniforme toepassing van het EU-recht en de bindende werking van arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

In een andere zaak tegen Polen is de Commissie in 2022 blijven verzoeken om betaling van een dwangsom per dag, waartoe werd [bevolen](#) door de vicepresident van het Hof van Justitie. In deze [inbreukprocedure](#) had de Commissie dringend verzocht om voorlopige maatregelen ter bescherming van de onafhankelijkheid van Poolse rechters.

Bescherming van personen die inbreuken op het EU-recht melden



Klokkenluiders helpen om schade te voorkomen en bedreigingen van of afbreuk aan het algemeen belang op te sporen. Zij bevorderen de fundamentele waarden van de rechtsstaat en de democratie, alsook het recht op vrijheid van meningsuiting. De [EU-regels](#) bieden hun bescherming tegen represailles als gevolg van het melden van inbreuken op het EU-recht. Daarnaast moeten de

lidstaten op grond van die regels voorzien in doeltreffende kanalen om dergelijke inbreuken vertrouwelijk te kunnen melden.

In 2022 heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen 26 lidstaten omdat zij de regels niet op tijd hadden omgezet of de inwerkingtreding ervan hadden uitgesteld. De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedures tegen [19 lidstaten](#) waar de inbreuk bleef bestaan.

Bestrijding van discriminatie, racisme en vreemdelingenhaat

De [EU-regels](#) zorgen ervoor dat uitingen van racisme en vreemdelingenhaat kunnen worden bestraft met doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties. In 2022 is de Commissie zich blijven inspannen voor de handhaving van deze regels. Zo heeft Litouwen zijn strafwetboek herzien, waardoor de tekortkomingen met betrekking tot de strafbaarstelling van haatuitingen en haatmisdrijven zijn verholpen. De Commissie heeft ook actie ondernomen om LHBTIQ+-personen te beschermen tegen discriminatie.

De Commissie heeft [Hongarije](#) naar het Hof van Justitie verwezen vanwege nationale regels die discriminerend zijn voor mensen op grond van hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit. De Hongaarse wet verbiedt of beperkt de toegang voor minderjarigen tot inhoud die in de bewoordingen van de wet “verschillen tussen het eigen identiteitsbesef en het aangeboren geslacht, geslachtsverandering of homoseksualiteit bevordert of weergeeft”. De Commissie was van oordeel dat die wet in strijd is met verschillende EU-regels, zowel regels voor de eengemaakte markt als de grondrechten van personen, met name van LHBTIQ+-personen, en met de gemeenschappelijke waarden die de kern van de EU vormen.

Bevordering van het evenwicht tussen werk en privéleven

De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [19 lidstaten](#) wegens het niet volledig omzetten van de [richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven](#). Het doel van de richtlijn is te zorgen voor gelijkheid in de participatie op de arbeidsmarkt door de combinatie van werk en gezin voor werknemers met zorgtaken te bevorderen en een gelijke verdeling van zorgtaken tussen ouders te stimuleren.



Bescherming van persoonsgegevens

De bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht van EU-burgers dat is vastgelegd in het EU-Handvest van de grondrechten. In de eerste plaats is de Commissie nagegaan of de nationale wetgeving in overeenstemming is met de relevante EU-wetten, te weten de [algemene verordening gegevensbescherming \(AVG\)](#) en de [richtlijn gegevensbescherming bij rechtshandhaving](#), en heeft zij waar nodig inbreukprocedures ingeleid. De Commissie heeft haar [eerste verslag](#) over de toepassing en de werking van de richtlijn gegevensbescherming bij rechtshandhaving gepubliceerd.

Aangezien de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten een cruciale rol spelen bij de handhaving van de regels voor gegevensbescherming in de lidstaten, heeft de Commissie zich ingezet voor hun onafhankelijkheid en om te zorgen dat zij zijn uitgerust met corrigerende bevoegdheden. De Commissie heeft ook [verslag uitgebracht](#) over de toepassing van de [regels](#) inzake gegevensbescherming door de EU-instellingen en -agentschappen.

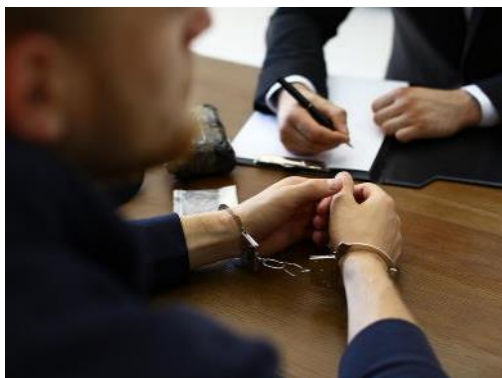
De Commissie heeft een inbreukprocedure ingeleid tegen [Slovenië](#) omdat dat land zijn nationale gegevensbeschermingskader nog niet heeft geactualiseerd en zijn gegevensbeschermingsautoriteit onvoldoende corrigerende bevoegdheden heeft verleend. Zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Finland](#) en [Zweden](#) vanwege het ontbreken van een doeltreffende voorziening in rechte wanneer maatregelen van hun gegevensbeschermingsautoriteiten uitblijven. Ook heeft de Commissie [inbreukprocedures](#) ingeleid tegen [Duitsland](#) wegens het niet volledig omzetten van de richtlijn gegevensbescherming bij rechtshandhaving en het niet correct omzetten van de regels inzake de correctieve bevoegdheden van de gegevensbeschermingsautoriteiten. Zij heeft een procedure ingeleid tegen [Griekenland](#) wegens het niet correct omzetten van de werkingssfeer en de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens krachtens de richtlijn gegevensbescherming bij rechtshandhaving.

Bescherming van het EU-burgerschap

Het EU-burgerschap en de daaraan verbonden rechten vormen de hoeksteen van de EU. Iedereen die de nationaliteit van een EU-lidstaat heeft, is ook EU-burger. Zij genieten automatisch het recht van vrij verkeer, toegang tot de eengemaakte markt en het recht om te stemmen en verkozen te worden bij Europese en lokale verkiezingen. Daarom moet bij de voorwaarden voor de verkrijging en het verlies van nationaliteit, geregeld door het nationale recht van elke lidstaat, het EU-recht in acht worden genomen.



Justitiële samenwerking en individuele rechten in strafzaken



Het [Europees aanhoudingsbevel](#) is het belangrijkste instrument voor justitiële samenwerking van de EU. Het moet ervoor zorgen dat open grenzen en vrij verkeer in de EU niet worden gebruikt door personen die uit de handen van justitie proberen te blijven. Daarom heeft de Commissie in 2022 cruciale stappen gezet om haar regels te handhaven, door inbreukprocedures in te leiden tegen [Bulgarije](#), [Luxemburg](#), [Roemenië](#) en [Slovenië](#) wegens het niet correct omzetten van het [kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel](#).

De Commissie besloot [Malta](#) naar het Hof van Justitie te verwijzen vanwege de burgerschapsregeling voor investeerders van dat land. Deze regeling, ook wel de “gouden paspoort”-regeling genoemd, leidt tot de systematische toekenning van het Maltees burgerschap — en daarmee het EU-burgerschap — in ruil voor vooraf vastgestelde betalingen en investeringen zonder een echte band met Malta.

De justitiële samenwerking van de lidstaten in strafzaken berust op het beginsel van wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken en beslissingen. In [twee arresten](#) bevestigde het Hof van Justitie van de Europese Unie dat Ierland had verzuimd de EU-regels op het gebied van [vrijheidsstraffen](#), [vrijheidsbeneming](#) en [toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis](#) om te zetten.

Wat de rechten van verdachten en beklaagden in strafprocedures betreft, is de Commissie de [EU-richtlijnen inzake procedurele rechten](#) blijven handhaven: zij heeft de tweede stap gezet in de procedures tegen [Ierland](#) en [Portugal](#) wegens het niet correct omzetten van de [regels](#) inzake het recht op informatie, en tegen [Estland](#), [Polen](#) en [Finland](#) wegens het onvolledig omzetten van de [regels](#) inzake het vermoeden van onschuld.

De Commissie heeft verder toezicht gehouden op de uitvoering van de [richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de EU schaadt](#). Zij heeft haar [tweede uitvoeringsverslag](#) vastgesteld en inbreukprocedures ingeleid tegen [negen lidstaten](#) omdat hun nationale wetgeving niet in overeenstemming is met die richtlijn.

Veiligheid

In 2022 is de Commissie resultaten blijven boeken met betrekking tot de [EU-strategie voor de veiligheidsunie](#), met als doel te zorgen voor veiligheid, welvaart en welzijn voor iedereen in de EU. Veiligheid vormt ook de kern van de grondbeginselen van onze samenlevingen, economieën en democratieën.

Bij de EU-wetgeving inzake vuurwapens worden gemeenschappelijke minimumnormen voor de verwerving, het voorhanden hebben en de commerciële uitwisseling van civiele vuurwapens vastgesteld om het grensoverschrijdende verkeer ervan mogelijk te maken. Dit helpt om het gevaar af te wenden dat vuurwapens in de handen van terroristen vallen.

De Commissie heeft de inbreukprocedures voortgezet tegen [Bulgarije](#), [Griekenland](#), [Ierland](#), [Luxemburg](#) en [Zweden](#) wegens het niet volledig omzetten van verschillende EU-regels inzake de [markering van vuurwapens](#) of inzake de [technische specificaties](#) voor alarm- en seinwapens. De Commissie heeft [Zweden](#) naar het Hof van Justitie verwezen wegens het niet omzetten van de [EU-regels](#) inzake de verwerving en het voorhanden hebben van vuurwapens.

De Commissie heeft verdere maatregelen genomen om te zorgen voor de correcte uitvoering van de regels inzake [drugs](#): zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen België, Bulgarije, Ierland, Cyprus, Polen en Roemenië wegens het niet omzetten van [bepaalde definities](#) van “drugs”, met name met betrekking tot het opnemen van bepaalde nieuwe psychoactieve stoffen. Ook heeft zij de volgende stap gezet in de procedure tegen [Ierland](#). In al deze gevallen werden de inbreuken vervolgens verholpen door de betrokken lidstaten.

De Commissie heeft ook de EU-regels inzake bepaalde ernstige strafbare feiten en [financiële onderzoeken](#) gehandhaafd. Zij heeft de procedures voortgezet tegen [Kroatië](#), [Ierland](#) en [Finland](#) wegens het niet omzetten van de [regels](#) ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten.

De Commissie is doorggegaan met het bevorderen van veiligheid in het digitale tijdperk. Daartoe heeft de Commissie de inbreukprocedures voortgezet tegen [België](#), [Bulgarije](#), [Tsjechië](#), [Griekenland](#), [Spanje](#) en [Luxemburg](#), omdat zij de [richtlijn](#) betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen niet in nationale wetgeving hebben omgezet.

De bestrijding van [seksueel misbruik van kinderen](#) is een prioriteit voor de Commissie. De Commissie heeft dan ook inbreukprocedures ingeleid tegen [Ierland](#), [Spanje](#), [Italië](#) en [Portugal](#) in verband met de [richtlijn](#) ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie. Deze lidstaten hadden met name bepaalde bepalingen van de richtlijn betreffende de definitie van bepaalde strafbare feiten, preventie en bijstand aan slachtoffers onjuist omgezet.

Migratie en asiel

De Commissie heeft een [nieuw migratie- en asielpact](#) opgesteld om te zorgen voor een eerlijker, efficiënter en duurzamer migratie- en asielproces in de EU, dat momenteel wordt besproken met de medewetgevers. In het algemeen bestrijkt het [migratiebeleid](#) van de EU grensbeheer, visumbeleid, irreguliere migratie, asiel en legale migratie. Een consequente en effectieve uitvoering met volledige inachtneming van de grondrechten van personen is essentieel voor het succes van dit beleid.



De Commissie is toezicht blijven houden op de toepassing van de huidige wetgeving en heeft formele stappen ondernomen tegen [België](#), [Duitsland](#), [Griekenland](#) en [Spanje](#) wegens de niet-naleving van de [terugkeerrichtlijn](#), en tegen [Italië](#) en [Malta](#) wegens de niet-naleving van de [verordening](#) betreffende de

vaststelling van een Europees reisdocument voor terugkeer.

De handhavingswerkzaamheden werden voortgezet om ervoor te zorgen dat legaal in de EU verblijvende onderdanen van derde landen aanspraak kunnen maken op hun rechten uit hoofde van de richtlijnen inzake legale migratie. De Commissie heeft bijvoorbeeld een inbreukprocedure tegen Italië met betrekking tot de [richtlijn inzake een gecombineerde vergunning](#) afgesloten nadat Italië zijn nationale wetgeving had gewijzigd. Onderdanen van derde landen die in Italië werken en daar legaal verblijven, worden nu op dezelfde manier behandeld als Italiaanse onderdanen op gebieden zoals arbeidsomstandigheden, vrijheid van vereniging, onderwijs, sociale zekerheid en belastingvoordelen.

Uitvoering van sancties tegen Rusland

De EU heeft meer dan veertig verschillende sanctieregelingen ingevoerd die zijn vastgesteld krachtens het [gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid \(GBVB\)](#). Het betreft onder andere [sancties](#) als reactie op de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne. In 2022 heeft de EU negen nooit geziene sanctiepakketten vastgesteld die betrekking hebben op uiteenlopende sectoren, zoals financiën, energie, media, vervoer en handel, om het vermogen van Rusland om de oorlog te financieren een slag toe te brengen.



De Commissie heeft de uniforme uitvoering van deze sancties bevorderd en toezicht gehouden op de handhaving ervan. Om kennis te nemen van potentiële inbreuken heeft de Commissie het [instrument voor klokkenluiders inzake EU-sancties](#) ingevoerd; dit is een veilig online platform waar klokkenluiders anoniem schendingen kunnen melden.

De Commissie heeft tot eind 2022 meer dan 400 relevante meldingen ontvangen. Daarnaast heeft zij vragenlijsten naar de lidstaten gestuurd om feedback te verzamelen over uitvoeringskwesties. Ook heeft zij deskundigengroepen georganiseerd om de uitvoeringsmaatregelen van de lidstaten

te coördineren en beste praktijken uit te wisselen. Tot slot heeft zij op een [speciale website](#) zo'n 550 V&A's gepubliceerd om belanghebbenden te helpen bij de uitvoering van de sancties.